

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри інформаційних систем і технологій

проф. В.В. Гавриленко _____

_____ 2019 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення http://vstup.ntu.edu.ua/osvitprog/FTIT/121IPZ.pdf
Тип дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	4-й семестр навчального плану
Викладач	к.ф.н., Юрченко Едуард Анатолійович
Доступ до матеріалів	e-mail викладача: traditions@ukr.net http://kist.ntu.edu.ua/nmk_ipz_bak.php http://kist.ntu.edu.ua/posib_ipz_bak.php
Кафедра	філософії та педагогіки Тел. кафедри: +38 (044) 280-52-65 Веб-сайт кафедри: http://kist.ntu.edu.ua/

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни. Вивчення дисципліни спрямоване на створення науково-теоретичного фундаменту (що передбачає набуття системи знань, засвоєння методологічних прийомів та категоріально-понятійного апарату) для вивчення студентами комплексу соціально-гуманітарних дисциплін; розвиток логічно-аналітичного мислення, загальної культури й ерудиції, отримання навичок науково-дослідницької діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є людина та світ, методи та засоби філософського осмислення фундаментальних проблем буття.

Завдання вивчення дисципліни: навчити студентів орієнтуватися в питаннях сучасної філософії загалом та в проблематиці філософського осмислення глобальних проблем сучасності зокрема.

Мова викладання: українська.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Філософія» покликана допомогти студенту отримати:
знання щодо об'єкту, предмету, структури, методологічних засад, принципів, понятійного апарату філософії.

розуміння головної стратегії пошуку шляхів вирішення глобальних проблем сучасності;

уміння аналізувати різні типи глобальних проблем сучасності; володіти навичками та прийомами прогнозування;

здатність самостійно і творчо працювати з науковою і навчальною літературою.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності

ЗК09 Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК11 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

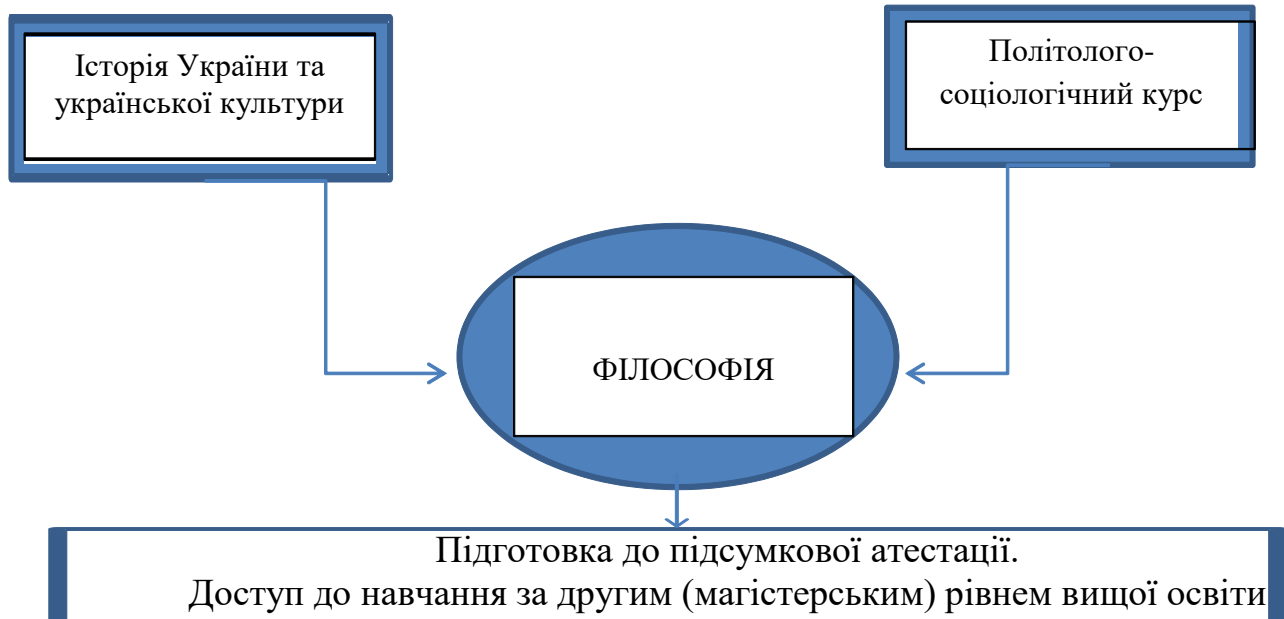
ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР07 Проводити передпроектне обстеження предметної області, системний аналіз об'єкта проектування.

ПР20 Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В ПРОГРАМІ НАВЧАННЯ

Пререквізити

Постреквізити:

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	32
Лекції	16
Лабораторні роботи	-
Практичні заняття	16
Самостійна робота, у т.ч.:	58
Підготовка до аудиторних занять	32
Підготовка до контрольних заходів	4
Опрацювання питань програми, які не викладаються на лекціях	18
Підготовка до екзамену	4
Всього:	90 (3 кредити)
Форма підсумкового контролю	залік

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування
1.	Опорний конспект лекцій
2.	Навчальні посібники
3.	Силабус
6.	Засоби підсумкового контролю (комплект завдань для підсумкового контролю)

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем лекцій	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ.	самостійна робота
Зм. модуль 1. Предмет, структура і місце дисципліни «Філософія» в системі філософського і наукового знання				
1. Предмет і структура дисципліни	8	2	2	4
2. Основні вимоги до вивчення дисциплін	8	2	2	4
Змістовний модуль 2. Сучасна глобалістика як міждисциплінарна наука				
3. Критерії визначення глобалістики як науки.	8	2	2	4
4. Теоретичні передумови вивчення глобальних проблем сучасності.	8	2	2	4
Змістовний модуль 3. Методологічні засади глобалістики				
5. Методологічне знання і його рівні	8	2	2	4
6. Кластеризація	8	2	2	4
Змістовний модуль 4. Цивілізаційні контури розв'язання глобальних проблем сучасності				
7. Проблеми вимірів та підходів до вивчення глобальних проблем сучасності	8	2	2	4
8. Цивілізаційний вибір України	34	2	2	30
Усього годин за рік	90	16	16	58

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Арутюнов В., Свінцицький В. Філософія глобальних проблем сучасності. – К., 2003.
2. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія/ О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; Кер. авт. кол. і наук. ред. О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2001.
3. Никаноров А.М., Хоружая Т.А. Глобальная экология: Учеб. Пособие. – М.: ПРИОР, 2000.
4. Панарин А.С. Глобальное политическое прогнозирование: Учеб. для студ. вузов. – М.: Алгоритм, 2000.
5. Філософія: Навч. посібник/ За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 2006.

Допоміжна

1. Бестужев-Лада И.В. Нормативное социальное прогнозирование: возможные пути реализации целей общества (опыт систематизации). – М.: Наука, 1987.
2. Бестужев-Лада И.В. Поискное социальное прогнозирование: перспективные проблемы общества (опыт систематизации). – М.: Наука, 1984.
3. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста. – М.: Наука, 1988.
4. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє. – К.: Основи, 1993.
5. Глобальні трансформації і стратегії розвитку/ О.Г. Білорус та ін. – К.: Ін-т світової економіки і міжнар. відносин НАН України, 1998.
6. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием. – М.: Алгоритм, 2000. –
7. Комаров В.Д. Социальная экология: философские аспекты.- Л.: Наука, 1990. – Ч.1. – Гл. 1.-2.
8. Крымский С.Б. Философия как путь человечности и надежды. – К: Курс, 2000.
9. Моисеев Н.Н. Пути к созиданию. – М.: Республика, 1992.
10. Моисеев Н.Н. Человек и ноосфера. – М.: Мол. гвардия, 1990.
11. Никаноров А.М., Хоружая Т.А. Глобальная экология: Учебное пособие. – М.: ПРИОР, 2000.
12. Печчеи А. Человеческие качества. – М.: Прогресс, 1985.
13. Пригожин И., Стенгерс И. Порядок из хаоса: новый диалог человека с природой: Пер. с англ. / Общ. ред. В.И. Аршинова, Ю.Л. Климонтовича и Ю.В. Сачкова. – М.: Прогресс, 1986.
14. Русский космизм: Антология философской мысли / Сост. С.Г. Семенова, А.Г. Гачева. – М.: Педагогика-Пресс, 1993.
15. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки / Пер. с фр. В. Шовкун. – К.: Основи, 1998.
16. Свинцицкий В.Н., Карчева А.Т. Город сегодня и завтра: Программно-целевое планирование комплексного развития городов. – К.: Политиздаи Украины, 1987.
17. Тоффлер А. Футурошок. – СПб.: Лань, 1997.
18. Філософія: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. дисц. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. / В.Х. Арутюнов, М.М. Демченко. С.Л. Йосипенко та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – Модуль 2. Система філософії.

19. Філософія: Підручник/ Г.А. Заїченко, ВМ. Сагатовський, І.І. Кальний та ін.; За ред. Г.А. Заїченка та ін. – К.: Вища шк., 1995.
20. Хейзинга Й. Homo ludens: В тени завтрашнього дня: Пер. с нидерл. / Общ. ред. И послесл. Г.М. Тавризян. – М.: Прогресс, 1992.
21. Чижевський А.Л. Космический пульс жизни: Земля в объятиях солнца. Геолитараксия. – М.: Мысль, 1995.
22. Шарден де П.Т. Феномен человека. – М.: Наука, 1987.
23. Шахназаров Г.Х. Грядущий миропорядок: О тенденциях и перспективах международных отношений. – М.: Политиздат, 1981.
24. Швейцер А. Благоговение перед жизнью. – М.: Прогресс, 1992.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека підручників з філософії <http://ihtik.lib.ru/index.html>
2. Ресурси, присвячені глобальним проблемам та футурології: <http://alt-future.narod.ru/>, http://turchin.jino.ru/resurs.htm#_Toc207354660
3. Російська академія прогнозування: <http://www.rfsa.ru/>

4. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА МОДУЛІ

Поточне оцінювання змістових модулів						Залік	Сума
	ЗМ1	ЗМ2	МК1	ЗМ3	ЗМ4	МК2	
	10	10	10	10	10	10	40
Присутність на лекціях	2	2		2	2		
Присутність на ПР	2	2		2	2		
Виконання та захист ПР	6	6		6	6		

Модульна оцінка (максимальна кількість балів – 30) складається із:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість балів – 4);
- присутності на лабораторних заняттях (максимальна кількість балів – 4);
- виконання та захисту лабораторних робіт (максимальна кількість балів – 12);
- модульної контрольної роботи (максимальна кількість балів – 10).

Модульна контрольна робота МК1 та МК2 складається з 4 питань теоретичного курсу та 1 практичного завдання. Максимальна кількість балів за кожне питання:

- за повністю розкритою відповіддю на питання та вірно виконане завдання студент одержує 2 бали;
- якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання та допущені невірні тлумачення, студент одержує 1 бал;
- якщо студент не надав відповідь на питання, повністю не виконано завдання, або допущено принципові помилки, – студент одержує 0 балів.

Залік (максимальна оцінка – 40 балів). Максимальна кількість балів за кожне питання та завдання:

- за повністю розкритою відповіддю на питання та вірно виконане завдання студент одержує 10 балів;
- якщо студент дав відповідь на питання і виконав завдання, допустивши не принципові помилки, студент одержує 7 балів;
- якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання та допущені невірні тлумачення, студент одержує 3 бали;

– якщо студент не надав відповідь на питання, не виконав завдання, або виконав завдання з принциповими помилками, – одержує 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за всі види навчальної діяльності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються [Положенням про організацію освітнього процесу в Національному транспортному університеті](#).

Політика виставлення оцінок: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не виконання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять (лабораторних робіт, курсової роботи) до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані.

Відвідування є обов'язковим (за винятком випадків, коли існує поважна причина, наприклад, хвороба чи дозвіл працівників деканату). Якщо студент не може бути присутнім на заняттях, він все одно несе відповідальність за виконання завдань, що проводились в комп'ютерному класі.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою у вигляді презентації. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача, з яким можна ознайомитись на кафедрі. Відпрацювання пропущеного лабораторного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика академічної поведінки та доброчесності: конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Всі індивідуальні завдання та курсову роботу студент має виконати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування у ході захисту лабораторних робіт, на контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Повага один до одного дає можливість ефективніше досягати поставлених командних результатів. При виконанні лабораторних робіт студент може користуватися ноутбуками. Проте під час лекційних занять та обговорення завдань лабораторних робіт не слід використовувати ноутбуки, смартфони, планшети чи комп'ютери. Це відволікає викладача і студентів групи та перешкоджає навчальному процесу. Якщо ви використовуєте свій ноутбук чи телефон для аудіо- чи відеозапису, необхідно заздалегідь отримати дозвіл викладача.

Дотримання академічної доброчесності студентів й викладачів регламентується [Положення про систему забезпечення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Національному транспортному університеті](#)

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.](#)